

Dosarul nr. 3r-294/22
2-21050887-01-3r-01092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

5 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Aurel Cebotaru,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Aurel Cebotaru împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală
Administrare Fiscală Centru cu privire la contestarea actelor administrative,
împotriva încheierii din 9 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
declarat inadmisibil apelul depus de către Aurel Cebotaru,

c o n s t a t ă :

La 6 aprilie 2021, Aurel Cebotaru a depus cerere de chemare în judecată în ordinea
contenciosului administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală
Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea actului de control nr. 3-597071 din
8 decembrie 2020, a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. 661/165
din 29 ianuarie 2021 și a deciziei nr. 64 din 4 martie 2021 pe marginea contestației.

Prin hotărârea din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost
respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Aurel Cebotaru.

La data de 26 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Aurel Cebotaru a
depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond din 28 iulie 2021.

Prin încheierea din 9 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat
inadmisibil apelul depus de către Aurel Cebotaru, în baza art. 236 alin. (2) lit. e) din
Codul administrativ.

La 23 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Aurel Cebotaru a depus recurs
împotriva încheierii din 9 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat
anularea acesteia.

În argumentarea cererii de recurs a indicat că, nu este de acord cu încheierea
contestată.

A menționat că nu a fost înștiințat când și unde să depună apelul motivat. Or, la 26
august 2021 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond și s-a acordat
intimatului, un termen de 15 zile de la recepționarea notificării pentru depunerea

referinței cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază opinia, probelor invocate în susținerea referinței, cu prezentarea lor prin depunerea în secretariatul Curții de Apel Chișinău.

A mai adăugat că intimatul a fost atenționat despre faptul că neprezentarea în termen a referinței și probelor întru susținerea opiniei sale nu împiedică soluționarea cauzei în procedura de apel. Or, nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a prezenta referința și probele în termenul stabilit. Însă, intimatul până la termenul stabilit nu a prezentat nimic.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 9 februarie 2022, fiind notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la data de 9 iunie 2022 (f.d.91).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Aurel Cebotaru, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Aurel Cebotaru, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Aurel Cebotaru, nu este de acord cu încheierea din 9 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de către ultimul, împotriva hotărârii din 28 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarat inadmisibil pe motiv că a omis termenul de depunere a apelului motivat.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 28 iulie 2021 (f.d.65), fiind notificat recurentului la 13 august 2021 (f.d.69).

La 26 august 2021, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Aurel Cebotaru a depus, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

În continuare, în sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Articolul 97 alin.(1) și alin.(3) lit. c) din Codul administrativ, reglementează că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege notificarea prin poștă cu scrisoare recomandată.

În temeiul art.109 alin.(2) din Codul administrativ, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform avizului de recepție/livrare anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că la data 10 decembrie 2021, Aurel Cebotaru a recepționat hotărârea motivată din 28 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.80).

Prin urmare, în condițiile date, se reține că, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 11 decembrie 2021 și a expirat la data de 10 ianuarie 2022 (zi de luni).

Cu toate acestea, Aurel Cebotaru nu a înregistrat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului în Curtea de Apel Chișinău.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău corect a apreciat incidența la caz a prevederilor art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ și a declarat inadmisibil apelul depus de către Aurel Cebotaru.

Cât privește raționamentul cererii de recurs precum că recurentul nu a fost informat despre termenul și locul depunerii apelului motivat, instanța de recurs notează că nu poate fi reținut întru răsturnarea soluției sus enunțate.

Or, se reiterează dispozițiile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Mai mult, instanța de recurs amintește principiul potrivit căruia nimeni nu poate invoca în apărarea sa necunoașterea legii (nemo censetur ignorare legem). Această regulă este amintită și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a menționat în cauza Emonet și alții v. Elveția, 13 februarie 2007, § 85, că toate

persoanele, indiferent dacă sunt sau nu reprezentate de un avocat, trebuie să cunoască legea (a se vedea DCC nr. 72 din 14 mai 2019, § 20).

Iar, din conținutul normei – art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, se denotă cu certitudine termenul și locul depunerii motivării apelului, în speță fiind în instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, în temeiul art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de apel prevăzut la art.232 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurentului care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

În continuare, instanța de recurs remarcă că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Respectiv, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementările referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmăresc să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice, iar cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

Deci, conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În concluzie, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, contrare celor menționate mai sus și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care

este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO.

În favoarea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că, art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că, termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele expuse și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Aurel Cebotaru și se menține încheierea din 9 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu